

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Eulev. Fegele Ferencz 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 900 Le

Fél évre 480 Le

Negyed évre 240 Le

Havonta 80 Le

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Negyedszer! . . .

Az ország lelkesedése, a hét pecséttel őrözött szavazóurnák immár negyedszer várják a választópolgárok megnyilatkozását. Ezáltal azonban nem a polgárság széles néprétege, hanem a választott községi tanácsstagok jelölik ki maguk közül azt a férfit, akit legmértőbbnek tartanak arra, hogy a megye községtanácsait a parlamentben képviselje. Arad megyében három jelölt közül kell választaniok szenátort a tanácsstagoknak. A kormány és a Magyar Párt közötti választási egyezmény még mindig életben van és ezért ma is közös, egyesült erővel indulunk a küzdelembe. Az egyezményes pártok Arad megyében olyan jelöltet találtak, aki egyformán bírja a román-ság bizalmát és a magyarság szeretetét. Moldovan Silvius dr. volt prefektus és törvényszéki elnök mindegyik ismert és nagyrabecsült fia e megyének. Az ő neve legalkalmasabb arra, hogy a román-magyar megértés és közeledés eszméjének kifejezője legyen és azt az eszmét tekintélyének súlyával képviselje a parlamentben.

Arad megye magyarságát a községi tanácsokban mindenütt gerinces, öntudatos és fegyelmezett férfiak képviselik, akiknek elvhűsége és meggyőződése a közelmúlt választási küzdelmeiben acélá edződött. Nincs kétségünk abban, hogy ezek a magyar tanácsstagok ezuttal is arra a jelöltre adják le szavazatukat, akit a Magyar Párt támogat és aki már két választáson hűséges fegyvertársunk volt. Megkönnyíti helyzetüket az a szerencsés körülmény, hogy a jelölt személye amúgy is megérdemel minden üdöztetést és támogatást. Arad megye magyar tanácsstagjai kivétel nélkül Moldovan Silvius dr.-ra adják le szavazatukat és ezzel elvágják azt a károsan szenvedélyes vitát, amelyet éppen Arad megyéből kezdeményeztek egy kedvetlen pillanatban.

Ma bizonyítják be az arad megyei magyar tanácsstagok, hogy nincs igazuk azoknak, akik a magyarság egységét kétségbevonják. Hosszu ideig nem lesz alkalmuk ezután a magyaroknak alkotmányosan tanúságot tenni nemzeti öntudatukról, politikai érettségükről és szövetségi hűségükről. A mai nappal lezárul a választások sorozata és megkezdődik az alkotó munka, amelyben minden erőnkkel ki akarjuk venni a részünket. A mai nap utolsó erőpróbája fogja igazolni, hogy ez az egységes erő győzelmes a harcban és hasznos az építő munkában.

Kisebbségi törvényt készít a kultuszminiszter.

Goldis László alapvető törvényben akarja egyszer és mindenkorra megoldani a kisebbségi kérdést.

(Bucuresti, június 22.) Goldis László kultuszminiszter alapvető törvénytervezeten dolgozik, amely egyszer és mindenkorra megoldja a kisebbségi problémát. Goldis miniszter reméli, hogy ezen módon kiemelheti a politikai pártokat abból a megalázó helyzetből, amelybe a választások idején kerültek, amikor a kisebbségek támogatásáért egymást tulkiabálták.

Goldis egyik bizalmasa nyilatkozott imígyen a bucaresti-i sajtónak a miniszter jövődó terveiről. Hogy ez az alapvető törvény miben áll, erre nézve az informá-

tor nem tett említést, de hozzáfűzte, hogy Goldis a törvénytervezet végleges megszerkesztésénél ki fogja kérni az összes román pártok és a kisebbségek véleményét és velük egyetértőleg fogja az eredmények maximumát megállapítani. Ezt a programot azután az összes kormányoknak tisztelni kell. Szükséges, hogy Goldis miniszter tervének megvalósítására legelőször is kedvező légkör alakuljon ki. Ennek elősegítésére a miniszter a kérdést a legközelebbi időben a sajtó s a politikai pártok tudomására hozza.

A nyilatkozatból kiderül, hogy

Goldis a kisebbségekkel kötött kartellról csak utólag értesült és elégedetlen a kartell következtében kialakult kínos helyzet miatt. Mindebből nem lehet azt a következtetést levonni, hogy Goldis dezavualni akarná a kartell megteremtőit és a kisebbségi kérdésben nem akarná a kormánnyal a közösséget vállalni. Ellenkezőleg. Goldis tervei között első helyen szerepel a kisebbségi kérdés megoldása, még pedig nem mint politikai probléma, hanem mint fontos államkérdés, amelynek végleges megoldása többé nem kés-

Izgalmak a parlament megnyitásán.

A kormány meggyorsítja az igazolásokat. — Milyen nyelven szólnak fel a parlamentben a magyar képviselők? — Averescu parasztpárti fuzióis terve.

(Bucuresti, június 22.) Politikai körökben — amelyek természetesen erősen készülődnek a parlament pénteki megnyitójára — nagy felműnést keltett az ellenzéki pártoknak az a határozata, amely szerint — tüntetőleg — nem vesznek részt az ünnepélyes megnyitáson.

Izgalmak a mandátumok igazolása körül.

Ebből az agresszív határozatból illetékes helyen azt a következtetést vonják le, hogy a megnyitó ülészek — főként pedig az igazolási vita meglehetősen izgalmasnak és viharosnak ígérkezik. Épen ezért, — kormánykörökből nyert értesülés szerint — Averescu miniszterelnök, hogy a mandátumok igazolása minél simábban, a lehető legrövidebb időn belül megtörténhessen, tárgyalásokba fog bocsájtkozni az egyesült ellenzék parlamenti vezéreivel. A tárgyalások megkezdésére vagy Negulescu, vagy Petrovici miniszter kap megbízatást. A tárgyalások befejezését legkésőbb csütörtökre remélik, amikor kölcsönösen egy bizottságot delegálnak, amely hivatva lesz a leadott szavazatok alapján a mandátumok újbóli elosztását megejteni.

A szenátusi mandátumok igazolása a kormány véleménye szerint sokkal gyorsabb tempóban fog megtörténni. Mindazonáltal a szenátus részére meghosszabbítják a mandátumok igazolásának határidejét. A mandátumok igazolásakor elsősorban a meg nem támadott mandátumok kerülnek megvitatás alá, míg a kontesztált mandátumok igazolására csak az igazolási eljárás végén kerül a sor.

A magyar képviselők és a parlament tárgyalási nyelve.

A bucaresti-i ellenzéki sajtó nem pihen, s az ellenzék támadásai még mindig napról-napra mind vehemensebb formában kötnék bele a magyarságnak a törvényhozásba választott vezéreibe. Kedvenc vesszőparipája a támadóknak a múlt örökös felidézése s ezen az alapon különösen Szele Béla dr. brassói képviselő személyét érik a vádak, akit unos-unosan „hazaárulással“ vádolnak meg 1916-ban írt vezércikkei miatt. Ezuttal Várady dr. magyarpárti alelnöknek a Brassói Lapokban írt „Az állam nézőpontjai Szele ügyében“ című cikkével polemizálnak s a támadó lapok „felháborodással“ utasítják vissza azt a megállapítást, mintha ezekkel az áldatlan támadásokkal hazafiatalanul cselekednének. Természetes, hogy a támadók kórusából kihallatszik Bratianu volt miniszterelnök érthetően elkeseredett basszusai, aki hazárdjátéknak minősíti a kisebbségeknek tett engedményeket, különösen akkor, ha a magyarság parlamenti képviselői között azt a Szele Bélát találja az élen, aki mindenkor az állam tekintélyének megcsorbításával azt igyekezett elhíttetni a világgal, hogy „Romániában anarchia és ázsiai állapotok uralkodnak“.

Van még más bajuk is az ellenzéki bajkeresőknek: a magyarpárti képviselők egynémelyikéről — főként Barabás Béláról és Szele Béláról — fel fedezik, hogy egyetlen szót sem tudnak románul, s így felvetik azt a kérdést, hogy a románul nem tudó képviselők milyen nyelven fognak beszélni a bucaresti-i parlamentben. Persze mindjárt megadják a feleletet is: teljesen lehetetlennek tartják, hogy — az alkotmányra való hivat-

kozással — a parlamentbe olyan képviselők kerüljenek be, akik csak magyarul beszélnek s az alkotmány határozott utasításának ellenére magyar beszédek akarjanak tartani a törvényhozás termeiben.

Averescu miniszterelnök parasztpárti fuzióról tárgyal.

Politikai körökben még ma is élénk szóbeszéd tárgyát képezik azok a kijelentések, amelyekkel Bratianu Vintila volt pénzügyminiszter fenyegette meg nemrégiben a kormányt és teljes gazdasági csődöt jósol arra az esetre, ha a kormány eltér a deflációs politikától és az ipar és kereskedelem reorganizálása érdekében bankjezsaporitást határoznának el. Ezzel szemben viszont a kormánynak határozott célja bizonyos mennyiségű új bankjegy forgalomba hozása, anélkül azonban, hogy ezáltal infláció következhetne be. Manoilescu államtitkár Romából hazatérve a sajtónak adott információjában már mint tény közölte a kormány célját s pénzügyi körökben tudni vélik, hogy az újabb bankjegy forgalombahozása már csak rövid napok kérdése.

Ugyáltszik azonban, hogy Averescu miniszterelnököt Bratianu harcias magatartása arra készíti, hogy az ellenzéki pártok izolálásával meggyöngítse a liberálisok erejét. Különösen a nemzeti pártból halatszanak már is elkeseredett hangok ez ellen. Az érdekelték főként Averescu miniszterelnök sakkhozásának tulajdonítják a chisinaui határozatokat, amelyek — mint írtuk — a nemzeti párttal való szakítást sürgetik.

A legautentikusabb helyről szerzett információk szerint, ugyanis Averescu szinte biztosra veszi, hogy lelkésőbb őszre sikerül megegyezést létrehozni a kormány és a paraszt-

Üdvözlőtáviratok ezrei mentek Vilmos császárhoz.

A németországi népszavazás érdekes utóhatásai. — A kormány felosztatja a birodalmi gyűlést, ha nem kap többséget a kártalanítási javaslat.

(Berlín, június 22.) A volt német fejedelmi családok vagyonának ki-sajátítása a legutóbbi időben élesen szembeállította egymással a német nép demokratikus és monarchikus érzésű elemeit. A jobboldali pártok álláspontja az, hogy a fejedelmi családokat teljes mértékben kártalanítani kell a birtokokért és egyéb javakért, amelyek most az állam tulajdonába kerülnek. A baloldal szerint viszont a német fejedelemségek vagyona nemzeti vagyon, amelyből az államfő hatalmas reprezentációs költségeit merítette és így amint elvesztik a fejedelmek államfői pozíciókat, automatikusan el kell veszíteniük fejedelmi vagyonukat is, amelyeket tehát kártalanítás nélkül ki kell sajátítani az államnak.

A német kormány — mint ismeretes — a közhangulat nyomása alatt elrendelte a népszavazást, amely páratlan izgalmak között folyt le. A népszavazás eredménye azonban nem felelt meg a baloldal várakozásának, mert a weimari alkotmány értelmében ennek az állásfoglalásnak akkor van fogantatja, ha a szavazásra jogosultaknak több, mint a fele szavaz le. Már pedig a beérkezett jelentések szerint a 39.687.348 szavazásra jogosult polgár közül mindössze 15.584.821 szavazott, tehát jóval kevesebb a szavazatok fele. Az érvényes szavazatok közül 14.440.779 a kisajátítás mellett, 584.672 pedig ellene szavazott.

A német lakosság többsége, részben a jobboldali hatalmasságok sikeres agitációja következtében, részben pedig a politika iránti indolenciából távoltartotta magát a szavazástól, aminek eredményeképpen Németországban a fejedelmi vagyonokat nem sajátítja ki kártalanítás nélkül az állam. A kormányt teljesen kielégítette a szavazás kimenetele és most a legrövidebb időn belül meg is akarja szavaztatni a fejedelmi vagyonok megváltásáról szóló törvényjavaslatot. Amennyiben a birodalmi gyűlés mai összetételében nem volna hajlandó a törvényjavaslatot tető alá hozni, úgy a kormány haladéktalanul felosztatja a párlamentet és kiírja az új választásokat. Ebben a pontban egyébként teljesen megegyezik a jobb és a baloldali álláspontja és a baloldali lapok is sikra szállanak a birodalmi gyűlés felosztatása érdekében.

A baloldali pártok sajtója a jobboldali győzelmét „pyrrhusi győzelemnek” mondja és figyelmezteti a monarchistákat arra, hogy a heizet még nem dőlt el és újabb meglepetések várhatók. A birodalmi gyűlésben nem lehet a sikert olyan könnyen learatni, mint a népszavazásnál és a harc a parlamentben rendkívül elkésredett lesz. A jobboldali lapok viszont azt hangsúlyozzák, hogy a népszavazás kimenetele óriási veszélyt hárított el a birodalom felől és végeredményben győzött a

német nép józan esze.

Marx birodalmi kancellár közben ma megkezdte a volt uralkodók vagyona tekintetében való kompromisszumos javaslatának a pártokkal való megismertetését. A kancellár javaslata kétféle vagyont tüntet fel. Magánszerzeményt és az államfői minőség révén szerzett vagyont. Az előbbit a javaslat érintetlenül meghagyja eddigi tulajdonosa birtokában, az

Életfogytiglanra elítélt fegyverek lázadása.

Borzalmas vérfürdő a targu-ocnai fegyintézetben.

(Bucurest, június 22.) Targu-Ocnan, ahol a kényszermunkára elítélt rabok dolgoznak, tizennégy életfogytiglan elítéltek sikerült fegyvereket, katonai uniformist és nagymennyiségű dinamitot szerezni. Tegnap a rabok egyik csoportja megtámadta az őrséget és dinamitot vetett közéjük. A felrobbant dinamit két katonát súlyosan megsebesített.

Azonnal alarmirozták az egész katonaságot, amely formális harc-

utóbbi pedig kártalanítás nélkül kisajátítja. Eszerint uralkodócsaládok birtokában volt színházakat, muzeumokat és kastélyokat kisajátítják. A kormánypártok legtöbbszörében is meg van a hajlandóság arra, hogy ezt a javaslatot elfogadják. Nehézségek csak a szociáldemokratáknál és a nacionalistáknál vannak, mert az egyik mindent el akar venni, a másik pedig azt követeli, hogy mindent hagyjanak meg. Amsterdami jelentés szerint a kedvező népszavazás alkalmából valószínűleg elárastották a Doornban tartózkodó Vilmos excsászárt üdvözlő táviratokkal s az üdvözlők között volt maga Vilma holland királynő is.

ba bocsátkozott a fellázadt rabokkal. Egy órai küzdelem után, miközben a rabok közül többen megsebesültek, két fegyvert sikerült elfogni, a többiek a közeli helyekre menekültek.

A főügyész azonnal a helyszíntre utazott és megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogyan jutottak a rabok dinamithoz, fegyverekhez és uniformishoz. Távirati utasításra több század katonaság indult a szökevények üldözésére.

Letartóztatták

a halálautó sofőrjét.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk, hogy vasárnap délután egy állítólag temesvári jelzésű vörös autó a mikelakai uton elütötte Bakonyi József hat éves fiúcskát, aki szörnyethalt. A halálos szerencsétlenség után a halálautó anélkül, hogy megállt volna, teljes sebességgel rohogott tovább a Hegyalja felé. A helyszíni vizsgálatnál a rendőrségnek sikerült megállapítani az autó számát, amelyet tudattak az összes hegyaljai csendőrsőkkel. A kora esti órákban aztán a gyoroki csendőrség telefonon jelentette, hogy egy vörösre festett temesvári autó hat utassal aradi irányban átrohogott a községen. A rendőrség intézkedésére rövidesen sikerült a 621. Tms. jelzésű autót feltartóztatni, amelynek sofőrje, Nagy János azonban erőlyesen tiltakozott a gyanúsítás ellen. Ennek dacára a rendőrség őrizetbe vette Nagy Jánost, aki a többszöri kihallgatás során végül mégis bevallotta, hogy a szerencsétlenség valóban ő követte el.

Nagy Jánost ma délelőtt kísértek át az ügyészségre, ahol megismételte a rendőrségen tett vallomását s azzal védekezett, hogy a kisfiút nem szándékosan ütötte el, tükkölt már messziről, de az utporában játszadozó gyermek anynyira megijedt, valósággal megdermedt a rohogva közeledő hatalmas vörös autótól, hogy képtelen volt elmenekülni. A szerencsétlenség után egy pillanatra megállította a kocsi, de mert félt a közben összeverődött tömeg bosszújától, tovább rohogott Gyórok felé. Kihallgatása után az ügyészség a vizsgálóbírónak adta át Nagy Jánost, ahol aztán pontosan megállapították, hogy a sofőr vétkes könnyelműsége okozta a kisfiú halálát, amennyi-

ben nem fékezte le idejében a kocsit s mivel a vizsgálóbíró szintén fennforogni látta a gondatlanságból okozott emberölés büntetést, jóváhagyta az ügyészség letartóztatását. Nagy Jánost még a délután folyamán beutalták az aradi törvényszék fogházába.

Nyolcan érettségiznek

az aradi katolikus gimnáziumban

(Saját tudósítónktól.) Ma reggel az aradi katolikus főgimnázium VIII. osztályának is nyilvánosságra kerültek az évvégi vizsgaeredményeik. Ebben a gimnáziumban sem a legkiválóbbak az eredmények, bár itt nem olyan nagy a bukásszázalék, mint a Moise Nicoara liceum VIII. osztályában, amit különben a vizsgára jelentkezők kicsiny száma (10) már eleve sem engedhetett meg. A vizsgákon mindössze 2 tanuló nem felelt meg a kívánt tanulmányi követelményeknek, akik közül az egyiket a szeptemberi javítóvizsgára, a másikat pedig egy teljes évre vetette vissza a bukás. Az egyötöd arányú bukásra vonatkozólag Fischer Aladár, a katolikus gimnázium igazgatója a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az idei kicsiny VIII. osztályban sokkal jobb eredmény lehetett volna, de az újabb iskolai törvényrendeletek matematikai műveletekké alacsonyították az évvégi osztályzatokat s ez természetesen erős hatást gyakorol minden iskola eredményére. Az eredmény mindenesetre hatványozottabb, jobb lett volna, ha a nyilvánosági jogunkat előbb kaptuk volna meg.

A VIII. osztályt sikerrel letevők eredményeszerinti névsora a következő: Blédi Géza (8.32), Stanojev Miklós (7.29), Gerő Zoltán (7.27), Auszterweil Károly (7.18), Gót Ede (6.89), Ransburg Miklós (6.83), Galbács József (6.29), Liebermann Sándor (6.29).

párt között s ebben az esetben dr. Lupu a parasztpárt vezére helyet kapna a kormányban. Hírek szerint a kormány nevében Goga belügyminiszter folytat tárgyalásokat a parasztpárt vezérével. Mindazonáltal az ellenzéki körök, de különösen a nemzeti párt kétkedve néznek a fejlődő események felé s a nemzeti pártban az a nézet alakult ki, hogy a parasztpárt tulzott ki jelései miatt a tárgyalások végül végső sikertelenek maradnak. A kormány fuziót tervét ugyanis megnehezíti az a körülmény, hogy Maniu viszont a takeistákkal folytat tárgyalásokat s hír szerint George Carauliának eliben az esetben szélesebb hatáskört biztosítanak a két párt vezetésében.

Véglegesítették a negyedik aradi közjegyzői állást.

A temesvári tábla ma elutasította Bogdán Virgöl kinevezése ellen emelt panaszokat.

(Saját tudósítónktól.) Mint ismeretes, az előző kormány az eddigi három aradi közjegyzőség mellé, nemrégiben még egy negyedik közjegyzői állást is rendszerezített, amelyre az igazságügyminiszter dr. Bogdán Virgöl aradi ügyvédet nevezte ki. A kinevezés ellen, noha az általános szimpátiát keltett, dr. Pascuiu Silvius, dr. Beles Jenő és dr. Sincal Traian aradi közjegyzők — mint megirtuk — személyi, illetve létfontartási okokra való hivatkozással a temesvári táblához keresetet nyújtottak be, amelyben kifogásolták, illetve megtámadták dr. Bogdán Virgöl kinevezését. A tábla, mint elsőfoku közigazgatási hatóság, június 17-én tartott első tárgyalásán a peranyag nagysága miatt nem döntött a kereset ügyében s az ítélet kihirdetését a mai napra halasztotta el.

A nagy feltűnést keltő kereset ügyében ma hozott ítéletet a temesvári tábla Dimitrescu-tanácsa, amely teljes elégtételt szolgáltatott az alaptalanul megtámadott dr. Bogdán Virgöl közjegyzőnek, amennyiben az ítélet rövid indokolásában kimondja, hogy a törvény értelmében az igazságügyminiszternek szuverén joga új közjegyzői állások létesítése s az újonnan kreált közjegyzőségre a miniszter azt nevezhet ki, akit akar. A tábla döntésével tehát lezáródott a különösen jogászai körökben nagy érdeklődéssel kísért kereset ügye s Bogdán Virgöl dr. — közmegelegedésre — véglegesen a negyedik közjegyzője lett Aradnak.

— Hadikárok kiosztása. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium még az elmúlt év folyamán 300 millió lejt utalványozott ki a romániai hadikárosultak részére. A pénzügyminiszteriumban nyert értesülés szerint a kitalványozott összeget rövidesen kiosztják a jogosultak között, akik közül azonban az állami tisztviselőket és a nyugdíjasokat kártalanítják első sorban. A kártalanítási összegeket július elsején folyósítják.

A nagyháború legtragikusabb hőse

Néhai Ferenc József király egykori főhadsegédének bizalmas feljegyzései az elhunyt IV. Károlyról.

(Bécs, június 22.) Báró Bolfras vezérezredes, főhadsegéd I. Ferenc József király kabinetirodájának negyedévszázadig volt a vezetője. Az ő személyén és hatalmas befolyásán keresztül a bécsi katonai kabinetirodában láttak napvilágot egész Európát érintő intézkedések, amelyek a monarchia mindkét államára sorsdöntőek voltak. I. Ferenc József király 68 esztendő uralkodása alatt talán senkinek sem sikerült úgy beférkőznie a különben zárkózott uralkodó kegyeibe, mint báró Bolfras főhadsegédnek. 1916-ban Ferenc József halála után 79 éves korában távozott Bolfras a legbefolyásosabb állásából, hogy helyet adjon az új uralkodó bizalmasának, Marterer altábornagynak. Aki egy életet töltött Európa egyik leghatalmasabb uralkodója mellett olyan abszolút bizalmi állásban, mint báró Bolfras az sokat látott és még többet tudott azokból a kulisszatitkokból, amelyek az udvar légkörében gombamódra teremtnek, különösen olyan zárkózott udvarnál, mint amilyen a bécsi volt. Az intrikáknak mindig nagymesterei voltak az udvaroncok, de el kell ismerni, az elpalástolás művészetét is nagyszerűen értették. Nagyon kevés szivárgott ki a nagyvilágba abból, ami ebben az ismeretlen légkörben történt. Okmányok és memoárok indiszkréttek ugyan, de ebből a fajtából már tulontul sok van forgalomban. Kétségkívül azonban a báró Bolfras hagyatékában maradt okmányok ama kevesek közé tartoznak, amelyek általános érdeklődésre tarthatnak számot, mert olyan eseményeket helyeznek igazi világításba, amelyekről a nagy világ keveset, vagy egyáltalán semmit sem tud és amelyek hatása bizonyára szenzációs.

Most nyilvánosságra kerülnek ezek a féltve őrzött titkok: a királyi főhadsegéd hagyatékában talált okmányokat báró Bolfras Egon ezredes most feldolgoztatta a közlésre bocsátotta. Az okmányok egyik legérdekesebb sorozata a nagy világkatasztrófa egyik legtragikusabb szereplőjének szomorú sorsát ismerteti; néhai IV. Károlyét.

Bolfras okmányai bizonyosságot tesznek arról, hogy milyen megkötött sorsban vergődött Károly Ferenc József trónörökös a világháború harcaiban, előbb Konrád, később a németeknek nem éppen kellemes gyámsága alatt. Szinte megrázó az a harc, amelyet a trónörökös állandóan vívott önmagával, amely kissé szertelen természetű szerint, hol aktív, hol passzív módon nyilvánult meg. Bolfras tábornok kabinetirodájának egyik vezérkari századosát osztotta be a trónörökös mellé, a kinek feladata volt, hogy a főherceg közelében történekről a főhadsegéd útján tájékoztassa az uralkodót. Ezeknek a jelentéseknek nagy részén vörös vonalként vonul végig a fiatal trónörökös tragikus sorsa. Állandóan cselekedni szeretne, de a véletlen, vagy inkább a tervszerűség mindig olyan helyre állítja, ahol a kezét

megkötik. Ebben a félszeg helyzetben már kialakul a később IV. Károly kissé határozatlan természetű. Kesereg a gyámkodásokon, amelyek elszomorítják az életét, terveket sző, hogy áttörje bilincseit, szilárd akarattal megvalósítani igyekszik őket, de az első komoly akadállyal belenyugszik a megváltozhatatlanba. Egy dologban azonban következetes: gyűlöli a tescheni főhadiszállást, de még jobban a németeket. Mint hadseregcsoportparancsnok mel-

léje osztják Seeckt német tábornokot vezérkari főnöknek, aki úgy látszik porosz kiméletlenséggel teljesítette hivatását. Bolfras tájékoztató tisztségének jelentéseit ezidőtájt többnyire ez a téma meríti ki. Ujból és újból rámutat arra, hogy a német gyámkodás milyen sok keserűséget okoz a fiatal trónörökösnek. Nem csoda, hogy a történelem után Károly Ferenc József főherceg, mint IV. Károly király alapos elégtételt szerzett magának. A tescheni főhadiszállást szétrobbantotta és a németeknek annyi borsot tört az orruk alá, amennyit csak lehetett.

Szenátort választ Aradváros és Aradmegye.

A megyei és községi tanácsok szenátori tisztségéért három jelölt küzd. — Az egyezményes lista jelöltje: Moldován Silvius dr.

(Saját tudósítónktól.) Aradmegye községei holnap szenátort választanak. A megyében már hetek óta folyik a választási propaganda a három szenátorjelölt érdekében. A Magyar Párt és a kormány közös jelöltje Moldován Silvius dr. Boneu Vazul prefektus társaságában bejárta a megye községeit és mindenütt nagy ünnepélyességgel és meleg szeretettel fogadták. Moldován Silvius dr. egyénisége, nagy népszerűsége és korrekt közéleti múltja kétségtelenné teszi, hogy a holnap lezajló választásokból az ő neve kerül ki győztesen. Nagy agitációt fejtenek ki a községekben az ellenzék jelöltjei is: Georgescu János volt prefektus a liberális párt részéről és Borneas nemzeti párti jelölt.

Aradváros és Aradmegye községi és megyei tanácstagjai három szavazókörzetre osztva ad-

ják le szavazataikat: Aradon, Sierian és Buteniben. Az aradi körzethez összesen 59 község tartozik és 562 választó szavaz. A szavazás a községi, képviselő és szenátorválasztásokból már ismert módon történik. Az aradi körzet szavazóhelyisége a Piata Mihai Viteazul (Ferenc-téri) iskolában lesz, ahol a szavazás reggel 7 órától este 8 óráig tart. Tekintettel arra, hogy a szavazók száma kevés, tolongástól alig lehet tartani a szavazás valószínűleg már délután befejeződik. Az aradvárosi községi tanács tagjainak, valamint a többi községek előjáróinak is kézbesítették szavazólappjaikat, amelyekkel minden tanácsos köteles a saját körzetének szavazóhelyiségében lezavazni. Aki igazolatlanul távolmarad a szavazástól, azt a törvény szigorú tizezer lej pénzbüntetéssel sújtja.

Öreg-diákok találkozóra gyűlnek

Érdekes iskolai találkozó Temesváron. — Ötvenesztendő érettségi évforduló — Az elmúlt időknél két növendéke él Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Június 28-án közvetlen, megkapóan szép ünnepség lesz: az élet nagy harcát már jobbra megvívott, öshaju öreg urak gyűlnek össze Temesváron, hogy megünnepeljék ötvenedik évfordulóját annak, hogy egy fél évszázaddal ezelőtt, mint fiatal diákok, szétroppeniek az iskola padjaiból az életbe. A hetvenes évek elején csak a három osztályú Rotter-féle alreál iskola működött Aradon s így, a kik tanulmányaikat folytatni akarták, azok kénytelenek voltak Temesvárra, Szebenbe, vagy Szegedre menni felsőbb iskolába. Aradról a temesvári főreálba mentek az itt végzett növendékek. Ez előtt tizenöt évvel tartották ezek a vén-diákok, akkor már javakorbéli emberek, harmincöt éves találkozókat s akkor mindjárt elhatározták, hogy az ötvenedik évfordulóra ismét összejönnek. Akkor tizenöt esztendővel ezelőtt még huszonhárman gyűltek össze találkozóra, de június 28-án, az ötvenéves találkozón már csak tizenketten lesznek. Az aradi vén-diákok közül csak ketten vannak életben: Kabdebó Lajos kereskedelmi iskolai tanár és Probst Mihály építőmester. A napokban Cselkó Gyula és Meininger Péter

Temesváron lakó iskolatársak, az alábbi meleg hangú meghívást bocsátották ki az ötvenéves találkozóra, az ünneplő, jubiláló vén-diákokhoz:

„Ezelőtt ötven évvel együtt végeztük középiskolai tanulmányainkat a temesvári főreáliskolában. Ifjú reményekkel indultunk az élet útjára és ha életünk utjai különböző irányba vittek is, de mégis csak közös mindnyájunk sorsa. Mögöttünk van az élet java és őszbe borulva itt van az alkony, lezajlik az életünk és mindnyájunkat elfed majd a sír.

Iskolatársaink háromnegyedrészre örök álmát alussza már. Mi, néhányan az élők, jöjjünk össze tehát még egyszer, beszéljük el egymásnak, hogyan folyt le életünk és ássuk fel a feledés homályából a régi idők, a múltak emlékeit. Jöjjön el közülünk, aki csak tud családostul, vagy ha valami akadályozza eljövételében, adjon életjelt magáról. Temesváron gyűlünk össze 1926. június 28-án este 9 órakor a belvárosi Szentgyörgy téri Ambrus-vendéglőben. A június 29-ét, mint az iskola napját együtt töltjük el. Itt közöljük azoknak a névsorát, akik tudomásunk szerint még életben vannak: 1. Cselkó Gyula bankigazgató Ti-

misoara, 2. Funke Károly ny. St. E. G. főtisztviselő Oravicabánya, 3. Györgyössi József ny. városi főszámvevő Timisoara, 4. Kabdebó Lajos tanár Arad, 5. Kndő Ádám ny. vármegyei közp. felügyelő Nagybecskerek, 6. Krecsmáry Sándor uradalmi intéző Máslak, 7. Láng Lajos ny. ábornok Budapest, 8. Meininger Péter ny. miniszteri tanácsos, Timisoara, 9. Probst Mihály építőmester Arad, 10. Streer Emil ny. vasuti főfelügyelő Budapest, 11. Várnay Odön nyug. főerdőtanácsos Orsova, 12. dr. Wirkmann József hites szabadalmi ügyvivő Budapest.

A kedves és meleg hangú felhívás így fejeződik be:

„Ha tudtok még valakit, hívjátok meg őt is, hogy mindnyájan együtt legyünk, akik ötven évvel ezelőtt együtt indultunk el. Köszöljétek velünk, hogy számíthatunk-e rád és családodra. Az értesítést kérjük Temesvárra, Sváb központi bank, Dom-tér 9. szám alá. A közeli vizontlátásig üdvözlünk benneteket, régi, kedves iskolatársainkat!”

Koldul a megfiatalított pesti aggastyán.

Az egykori színházi zenész bízva kódva várja második ifjuságát.

(Budapest, június 22.) A Zugligetben egy őszszakálu koldus előtt hatalmas érdeklődő tömeg verődik össze. A koldus hegedűt tart a kezében és egy régi nótát cincog rajta. Egy oszlop előtt áll, amelyen cédula függ, rajta ez a felírás:

„Tisztelt közönség, én vagyok az, akit Voronoff párisi módszerével megfiatalítottak. Buzetti Vilmos, ezelőtt színházi zenész, amikor Blaha Lujza még fiatal volt.”

Mint akkoriban meg is irtuk, dr. Nemes Zoltán orvos, Voronoff professzor pesui tanítványa, először egy szegényházbéli volt színházi zenésszel kísérletezett. A megfiatalított öreg színházi zenész kijött a szegényházból és most a Zugligetben alamizsnáért hegedül. Buzetti Vilmos beszélni kezd:

— A Fásor-szanatóriumban operáltak, nem fájt és nagyon jól aludtam utána. Nemsokára felkeltem és kiültem a kertbe pipálni; nagyon jó volt. Tájékozom az elen, hogy az operáció után gyengébb lettem volna. Régebben két bot kellett, most már elég egy, néha egy se. Ugy tudok ugrálni, mint egy macska.

Elmondja a megfiatalított öreg koldus, hogy olasz származású. Bécsben zenekonzervatóriumot végzett, később a Vigszínházba került. 1849-ben született és azt állítja, hogy napról-napra fiatalabbnak érzi magát. Gyakran jár be a sanatóriumba és ott lefényképezik és megvizsgálják.

— Még én nagyon sokáig fogok élni. — fejezi be beszédjét az öreg — és ha fiatalabb lennék, zongora-órákat adok és zongorát hangolok, mert ahhoz is értek.

A fehér szakállas öreg koldus elhallgat és ábrándozva néz a levegőbe. A közeledő fiatalosára gondol és fázósan huzza össze kis kabátját a mellén és nyakán...

Kiöntött a Duna.

Budapestről jelentik: Tegnap éjszaka az újabb felhőszerkezetek következtében a Duna annyira megáradt, hogy hajnalra előntötte az alsó rakodópartot. Ma délelőtt sok helyen már csak térdig érő vízben lehetett közlekedni a rakodóparton. A kocsiközlekedést teljesen be kellett szüntetni és az áradás a propeller közlekedést is megnehezítette, annyira, hogy ma délelőtt tíz órakor a propellerközlekedést teljesen megszüntették. A Duna tegnapi mára 29 centimétert áradt és elérte az 583 centiméteres vízállást. Az eddigi jelentések szerint az áradás nem jár semmiféle veszedelemmel, mert a Duna aggasztó mértékben sehol sem lépte át a töltéseket. Az alsó raktárházakba ugyan behatolt a víz, azonban sikerült idejekorán az árukat biztonságba helyezni. Leányfalu előtt az országutakat is előntötte a víz, de a lapályosabb helyeken már üzemben vannak a napok óta felállított szivattyúk. A hatóságok részéről megörténtek az intézkedések a megrongált területek kijavítására.

Művészet.

* „Egy nap Aradon“. (Az aradi színház karszemélyzetének jutalomjátéka.) Tegnap este régen nem látott zsúfoltság volt kíváncsi az „Egy nap Aradon“ című revüre, amelyet a színház érdemes kóristáinak jutalomjátékként tűztek műsorra. A behirdetett vendégek egész sora és a beígért aradi aktuálisok felfokozott érdeklődést váltottak ki a közönségből. — A vendégek azonban nagyjából elmaradtak és elmaradtak az aradi aktuálisok is. Az előadás nem jelentett nivót és művészi értéket, de aki elfelejtette, hogy a magyar színházi kultúra csarnokában van és nem vette észre az itt-ott előfordult izléstelenségeket, az jól mulatott. A kacagás gyakran viharzott végig a nézőtéren és volt néhány szám, amelyek kiérdemelték a közönség tapsait. Vágó Géza kitűnő színész és elsőrangú rendező, s bizonyos, hogy a jövőben majd jobban megválasztja a revüt, amelyet Aradon rendez. Tegnap beigazolva fővárosi kvalitásait és éppen ezért a jövőben mást és különbet várunk tőle. Az előadásban a társulat majdnem valamennyi tagja szerepelt, a vendégek közül Lengyel Irén nagyon szépen énekelt. Huszár Károly is néhány dallal szerepelt. Réthy Irén a humort szolgálta kiválóan. Körösi Dudas sok tapsot kapott, sikere volt Halász Lajosnak is. A többi szereplők is igyekeztek a legjobbat adni.

* Jön a „Marica grófnő“. Kálmán Imre legszenzációsabb és legnagyobb sikert aratott operettje.

* Aradi festő sikere Budapesten. A magyar aquarell egyesület országos nagy kiállítása Pataky Sándor aradi festőművész három képét állította ki. Az elfogadott művek élénk feltűnést keltettek.

* Lengyel Irén ma este búcsúzik az egyik legkedvesebb szerepében, a „Csókos asszony“ban, amelyben a vasárnapi óriási sikerre való tekintettel és közkívánatra lép föl még egyszer. Zerkovitz Béla leghangulatósabb és egyik legsikerültebb operettje, a „Csókos asszony“, amely régi pesti romantikájával és cselekményének ügyes felépítésével válik ki

a sablonoperettek közül. Zerkovitz legszebb dalait éneklük ebben a darabban, amelyet ötletesen és kitűnő

előadásban hoz ki az aradi színház. A táncoskomikus szerepét ezuttal is Szűcs Laci játssza.

Windischgraetzet rabkórházba vitték.

(Budapest, június 22.) A frankhamisításért négy évi fegyházra ítélt herceg Windischgraetz Lajos a fogházban erősen legyöngült s megbetegedett. Tegnapelőtt azután állapota annyira rosszabbodott, hogy át kellett szállítani a rabkórházba és ha állapota nem fordul jobbra, akkor műtétet hajtának végre rajta.

Marica grófnő

szanálja az aradi színházat.

Érdekes tranzakció készült Lengyel Irén és Maurer Béla között, amely az utolsó pillanatban meghiusult. — Utazás a Marica, a primadonna és 300.000 lej körül.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház hetek óta a legsúlyosabb anyagi válsággal küzd. Nagyszerű öt hónapos szezon után az aradi színház igazgatósága különböző okok következtében odáig jutott, hogy június elsején már nem tudott a társulat tagjainak gázsit fizetni. Június negyedikén és a következő napokon rendezték a május második felére járó fizetéseket, de 16-án már megismétlődött az elsejei eset és a társulat megint pénztelenül állott. Ma már huszontedikét írunk, de néhány száz lejes törlesztéseken kívül a tagok nem kaptak egyebet. Vasárnap társulati gyűlés volt, amelyen Maurer Béla igazgató bejelentette a tagoknak, hogy sikerült a színházat szanálnia, mert olyan tranzakciót vitt keresztül, amely alkalmas a színház összes anyagi ügyeinek rendezésére. Maurer Béla hangoztatta, hogy néhány napon belül kifizetésre kerül minden hátralék és a legközelebbi vasárnapig már mindenki megkapja június 16-án esedékessé vált gázsiját. A tranzakció azonban mégsem sikerült olyan formában, mint azt Maurer Béla remélte és már elintézettnek hitte s így ismét kérdéses, miként szanálható a már tartathatatlanná váló anyagi krízis.

A kolozsvári román opera tíz napos aradi vendégjátéka után a magyar színház csupa már lejátszott és gyakran adott darabot tűzött műsorára. A Rott-esték a már ismert okok miatt elmaradtak — bár az érdeklődés a várakozáson felüli volt, — a „Dr. Szabó Juci“-val csinált egy hetes esélyi turné sem hozta meg a kívánatos anyagi eredményt és így a színház pénztára ismét üresen állott. A „Csókos asszony“ lement és a színháznak már több újdonsága nem volt, a sokszor emlegetett és behirdetett vendég szereplések elmaradtak s így a remélt nagy bevételek sehol sem voltak. Most már mindenki a „Marica grófnő“-ben reménykedett és így természetesen elsősorban Maurer Béla is. „Marica grófnő“ már régen bemutatóra kerülhetett volna ha meglelt volna a Kálmán-operett anyaga. De nem volt meg. A kolozsvári Mezei-féle színházi ügynökség csak úgy volt hajlandó a darab anyagát megküldeni, ha Maurer Béla az anyag- és jogdíjat előre kifizeti s egyben rendezői régi kötelezettségeit. Huszonegyezer lej kellett volna, de nem volt s így a szenzációs sláger anyaga máig sem futhatott be Aradra.

Lengyel Irén, a nagyszerű cluji primadonna néhány napon keresztül hozott is valamit a színházi pénztárba, ami azonban éppen csak arra volt elég, hogy a tagoknak néhány száz lejeget juttassanak. Ugyanekkor éppen Lengyel Irénnel kapcsolatban megint szóba került a „Marica grófnő“. Al színpadon sétálgattak este Maurer Béla és Farkas Sándor. Lengyel Irénnek a férje, Maurer megemlégette a Maricát és többek között feltette a kérdést:

— Mit adna a Marica házalért?

— Adnék érte 300.000 lejt, — felelte Farkas Sándor, — de azzal a feltétellel, hogy Lengyel Irén játssza a primadonnaszerepet és a darab még holnap itt lesz!

Maurernek tetszett az ötlet és már meg is állapodtak abban, hogy Lengyel Irénnek előre adják a 300.000 lejt, amivel azután kényelmesen szanálhatta volna Maurer a színházat és a „Marica grófnő“ bevételei úgy Aradon, mint Temesváron Lengyel Irénnek illette volna meg. Másnap azután Maurer bejelentette a tranzakciót a társulatnak, — természetesen nem említette meg, hogy az miként jött létre, — s megígérte, hogy négy részleiben vasárnapig a társulat összes tagjainak követeleseit kiegyenlíti. A tagok persze ebbe örömmel bele is mentek.

A tranzakció azonban mára meghiusult. Lengyel Irén nem érzi jól magát és nem meri vállalni a súlyos Kálmán-operett sorozatos előadásait. De meg az operett anyaga még mindig késett és így az operett próbái még mindig nem kezdődhettek meg. Így azután Lengyel Irén és Farkas Sándor elhatározták, hogy az üzlettől visszalépnek és azt tegnap a késő esti órákban közölték is Maurer Bélával. A legújabb kombináció pedig az, hogy Karácsonyi Ili a kolozsvári primadonna jön vendég szerepelné, aki szombaton reggel Aradra érkezik és magával hozza az operett anyagát, aznap este már megy is a darab. Egyelőre azonban az a helyzet, hogy a színház kasszája is változatlanul üres és épen az a 300.000 lej hiányzik belőle, amit a Marica előlegezhetett volna, ha a nem mindennapi érdekességű „tranzakciót“ sikerült volna nyélbeűtni.

Rádió-műsor.

Nyugati időszámítás.

— Szerda, június 23. —

'Budapest. 9.30—12.15. Hírek és közgazdaság. — 16. Kerpely Béla „Péter“ című állatregényének második részét olvassa fel. — 17. Dr. Bencze Gyula egyetemi tanár előadása. — 17.30. Cigányzene. — 19.15. Magyary Endre okleveles postafőmérnök rádiótechnikai előadása. — 19.45. Csemiczky Tihamér előadása: „Rabindranath Tagore“. — 20.30. Részletek a „Régi jó Budapest“ című operettből. Közreműködnek Tóth Lajos zenekara, Vannay Éva és Bethlenné-Ludwig Irén énekesnők, Papn János színművész. Zongorán kísért a számokat Radó József szerző.

Bécs—Graz. 16.15. Wilhelm Warrick operaezenes hangversenye. — 20. Vidám bécsi estély a Silving-kvartett és szólisták közreműködésével.

Milano. 21—23. Zenekari hangverseny az U. R. I. kvintett közreműködésével.

London. 20.45—23. Szimfonikus hangverseny.

Prága. 16.30. Az R. J. sextett hangversenye. — 20. Graenichstadt „A hercegnő parancsol“ című operettjének előadása. — 21.15. Az R. J. zenekar hangversenye vidám műsorral. — 22. Táncczene.

Breslau. 22.30. Táncczene.

Róma. 17.40. Jazz band. — 21.10. Részletek Lehár „La Vendiola Allegra“ című operettjéből. Brunn. 19. Zenekari hangverseny. Műsoron Liszt magyar szerzeményei, Mendelssohn, Schubert és Goldmark.

Páris. 20.30. A „L'Echo de Paris“ gálahangversenye.

M O Z I.

xx „Jönnek a huszárok“ még ma, szerdán és holnap csütörtökön az aradi Apollóban. Az elmúlt rézi jó időket varázsolja élénk az a vigjáték, mely tegnap került bemutatásra az aradi Apollóban. A jókedélyű viharjancevoi huszárokról van szó, akik könnyelműen, humorosan élnek le életüket. A cselekmény közvetlenül bájosan állítja be mondanivalóját és a maga egyszerűségében pompás hatást vált ki a közönségből. Az előadások 5, 7, és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx A „Hütlenség iskolája“ film-bemutató az aradi Urániában. A rendkívül megkapó, finom mesés-zéves szalondráma kerül bemutatásra az aradi Urániában a „Hütlenség iskolája“ cím alatt. Ez a filmremek legteljesebb megtestesítője annak a célnak, mely az oktatást tűzte ki a filmművészek feladatául. A darab főszereplője Conrad Nagel nagy intelligenciával és ritka érzékítő tehetséggel oldotta meg feladatát. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló következő műsora: „Életre-halálra“ című szenzációs film.

xx „Modern házások“ az aradi Uránia következő szenzációja.

xx Ma vetíti az aradi Marosparti Mozzó Le Vert Galant—A gálans király óriási történelmi film II. részét. Az I. rész olyan nagy sikert aratott, hogy a hatalmas mozi minden este zsúfolásig megtelt közönséggel.

Orbán butorok a LEGOLCSÓBBAK

Arad, Pláta Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

H I R E K.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet mai jelentése szerint tulnyomóan száraz idő várható, hőmérséklet emelkedésével.

— Az aradi rendőrség és sziguranca felülvizsgálata. Iosif Nobel de Montenura ezredes, belügyminiszteri vezérfelügyelő, holnap délelőtt kilenc órakor Aradra érkezik. A vezérfelügyelő az aradi államrendőrség és az állambiztonsági hivatal adminisztrációját vizsgálja felül és két napig marad Aradon. A holnap reggeli érkezésénél Bán Sándor rendőrkapitány fogadja a vezérfelügyelőt.

— Angol kormányválság az orosz szovjet miatt. Londonból táviratozzák: A kormány kebelében nézeteltérések vannak a szovjettel való viszony tekintetében. Birkenhead és Churchill a szakítás politikája mellett, Chamberlain, Balfour és Baldwin pedig ellene vannak. Chamberlain visszalépéssel fenyegetődik arra az esetre, ha nem az ő álláspontja győz.

— Uj biborosok. Rómából jelentik: A pápa a tegnapi titkos konzisztórium ülésen Luigi Capotosti, a szentségek kongregációjának eddigi titkárát, továbbá Carlo Perosi, a szent officium tífőket, biborosokká nevezte ki.

— Megbüntetett aradi politikusok. A cluji járásbíróstól ma érdekes átirat érkezett az aradi városházára. A járásbíró felhívja Arad város tanácsát, hogy a mellékelt bírósi vézés alapján Marsieu Justin dr., Miclosi Emil dr. és Borneas Gyula dr. aradi lakosoktól hajtsa be fejenként 10.000 lej pénzbüntetést, a melyet a cluji járásbírósg ról ki nevezett urakra. A megbírságot aradi ügyvédek mint a mezőgazdasági kamara tagjai nem vettek részt a kamarák cluji szenátorválasztásán és mivel távollétüket nem igazolták, a járásbírósg a törvény értelmében kiszabta rájuk a megfelelő büntetéseket.

— Agrárblokk a kisantant körül. Prágából táviratozzák: A veldesi konferencián szöbakerült a dunamenti agrárblokk megalakításának kérdése is, amely elsősorban Romániát, Jugoszláviát és Bulgáriát, később pedig Magyarországot is magába foglalná. Prágában kezdik belátni, hogy az elfogadott vámjavaslat nemcsak Magyarország, hanem a többi kisantant államok ellen is irányul és most keresik azt a módot, hogyan lehetne visszatérni az eddigi vámokhoz már csak azért is, mert Magyarországgal újabb vámtárgyalásokba akarunk bocsátkozni. Benes azonban mindent elkövet, hogy ne jöjjön létre az az agrárblokk Jugoszlávia és Románia között, amelyhez Magyarország is csatlakoznék.

— Csütörtökön indul meg a légi postaközlekedés. Bucurestiből jelentik: A légi postaközlekedés megnyitása alkalmával csütörtökön a baneas-i repülőtérre nagy aviatikai meeting lesz, amelyen Ferdinánd király is megjelenik. A verseny után elindul az első postarepülőgép Galatba. — Egyelőre csak három légi járatot rendszeresítenek és pedig Bucuresti, Galat, Bucuresti Jasi és Bucuresti Chisinau között. Juliusban megnyitják a Bucuresti—constantai vonal is.

Kié lesz San Marco hercegnő bánati birtoka?

Beck Wladimir báró nem örökös, hanem csak a végrendelet végrehajtója. — Nyilatkozik az elhunyt hercegnő bécsi ügyvédje

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Az egész világ sajtóját bejárta, hogy az elhunyt San Marco hercegnő, született Nákó grófnő roppant vagyonát fiatalkori barátjára, Beck Wladimir báró volt osztrák miniszterelnökre, a bécsi számvevőszék elnökére hagyta. Több bécsi újság fantasztikus számokat közölt arról a vagyonról, mely most Beck báróra száll. A bécsi lapok közlései arra indították az elhunyt hercegnő bécsi ügyvédjét, Uhl Nándor drt, hogy nyilatkozzék, mi igaz a szállingózó hírekből. Nyilatkozata során Uhl dr. a következőket állapította meg:

— A február 3-án 88 éves korában elhunyt San Marco hercegnő vagyonának tulnyomó részét egy 11.000 hold kiterjedésű, Torontál vármegyében elterült birtok képezte. A román agrár-törvény értelmében azonban 10.500 holdat kisajátították és a hercegnőnek

csak 500 holdja maradt meg. A kisajátított földért a román törvény értelmében a hercegnő csak minimális kártérítést kapott, ami a békebeli értéknek 1 százalékát teszi ki.

— A hercegnő végrendeletében vagyonának nagyrésztét jótékony célra hagyta és 126 személy nyugdíjazásáról és végkielégítéséről gondoskodott.

— Beck Wladimir báró volt miniszterelnök semmit sem örökölt, a hercegnő csak a végrendelet végrehajtását bízta rá. Az is valótlan, hogy a hercegnő már életében vagyonának egy részét Beck bárónak ajándékozta. Ezzel szemben igen értékes mügyűjteményét a magyar vallásügyi alapnak adományozta. A hercegnő csak távoli rokonokat hagyott hátra, akik közül néhányan ugyan igényt jelentettek be az örökségre, de eddig semki sem támadta meg a végrendeletet.

— A királyhágómelléki református püspökség ügye. Oradeamartól jelentik: A református egyházkerület június 23-án veszi hivatalosan tudomásul, hogy Sulyok István püspök Nagyváradon az újvárosi református templomban 1926. évi május 16-án Z. Pacifseanu dr. kultuszminiszteri delegátus előtt esküt tett, amely eskünek alapján teljes püspöki jogkörének gyakorlásába lépett. Mikor püspöki ténykedésébe megkezdte, a közgyűlés színe előtt az Egyházi Törvényekben előírt esküt leteszi. A püspöki beiktatással járó hagyományos ünnepségek arra az időre maradnak s az egyházi, polgári és katonai hatóságok akkor fognak meghívani, mikor az új egyházkerületet a most összeülő törvényhozás is megerősíti és Sulyok István püspök Ófelsége, a király, előtt hűségesküt tesz.

— Előléptetés Vázsonyi támadóját. Budapestről jelentik: Molnár Ferenc, aki vitéz Vannay Lászlóval együtt Vázsonyi Vilmost az uccán megtámadta, egész az utolsó időkig forgalmiadóellenőr volt és mint ilyen a dunakeszi körzethez volt beosztva, amely Felsőgöd és még néhány közelebbi község forgalmiadójának lerovását is ellenőrzi. Molnár Ferenc néhány nap óta nem működik a dunakeszi körzetben, hanem áthelyezték a váci adókerzethez, egyúttal pedig Molnár Ferencet előléptették. Az áthelyezéssel kapcsolatban a pénzügyminisztérium forgalmiadó főellenőrre nevezte ki.

Az előléptetés nagy hullámokat vert fel a magyar politikai életben. Fábian Béla képviselő ma délelőtt jelentkezett Scitovszky Béla nemzetgyűlési elnöknel és bejelentette, hogy holnap napirend előtt interpellálni óhajt Molnár Ferenc kinevezése miatt. A kinevezést nemcsak az ellenzéki képviselők, hanem a kormánypártiak közül sokan elítélik. Ma délelőtt Bud János pénzügyminiszter megjelent a parlamentben és mázshoz kérte Simoncsics Lajos pénzügyigazgatót, akinek felterjesztésére a

kinevezés megtörtént. Rövid tárgyalás után közölte a pénzügyminiszter Fábian Béla képviselővel, hogy Molnár Ferencet saját hatáskörében fel függesztette állásától. Fábian Béla megkérdezte a pénzügyminisztert, hogy mi lesz azzal a pénzügyigazgatóval, akinek közbenjárására megtörtént a kinevezés. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy még a mai nap megindítja ellene is az eljárást.

— Házasságok. Staubach Teri Budapest, Fekete Sándor Arad házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

Kiss Lajos, az aradi Áronomul biztosító intézet főtitkára és Csige Böske, az aradi színház volt tagja házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

Házy Mária és Orosz György ma délután fél 8 órakor tartják esküvőjüket az aradi Minoriták templomában.

— Nagy visszaélés a Bucuresti-i fűtőházban. Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt súlyos visszaéléseknek jöttek nyomára a Bucuresti-i pályaudvar fűtőházi pénztáránál. Az elmúlt héten több vasutialkalmazott a CFR. igazgatóságánál reklamálta az elmaradt januári illetményeit. Panaszaik megvizsgálásakor az igazgatóságnál megállapították, hogy a fűtőház elszámolásában benne szerepelnek az illető munkások nevei is. Pénztárvizsgálatot rendeltek el, amelynek alapján aztán szenzációs sikkasztásoknak jöttek nyomára. Megállapítást nyert, hogy Ion Borteanu fűtőházi pénztáros már hónapokon keresztül állandóan hamis adatokat könyvelt el, különféle címeken levont a munkások béréből, hetenként 50—60 nem létező munkást szerepeltetett a kifizetési listán s az ilyenformán kiutalt összegeket a saját céljaira költötte el. Ma reggel hallgatták ki Borteanut, aki az ügyességen bevallotta, hogy december óta havonta 100—200 ezer lej közötti összegeket sikkasztott el azáltal, hogy a pénztárkönyvbe hamis adatokat jegyzett be.

— Temetés. Ma délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett a tegnap elhunyt, általános ismert aradi nagykereskedőt, Roth Zsigmondot. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi gyönyörű beszédét a templomi kórus éneke követte, amely után a koszortól roskadozó svázkocsi hatalmas közönségtől kísérvé megindult a zsidó temető felé. A véletlenek tragikus játéka, hogy ugyanazon az éjjelen mikor Roth Zsigmond örök álmra hunyta szeméit, szinte egyidőben halt meg Roth Zsigmond nővére is Hódmezővásárhelyen s akinek temetése is pontosan ebben az órában ment végbe.

— Elaludt az éző petroleumkut. Bucurestiből jelentik: A gura-ocnitai szondatűz, amely június 14-ike óta tart, tegnap este minden beavatkozás nélkül váratlanul véget ért.

— Petljura egyik vezérét is meggyilkolták. Varsóból jelentik: Ospilko tábornokot, Petljura marsall hadseregének egyik vezérét tegnap Grodekben egy ismeretlen ember a nyílt uccán agyonlőtte. Mint emlékeztetés, röviddel ezelőtt Petljurát Párisban hasonló sors érte és az egymás után követező gyilkosságokból politikai körök arra következtettek, hogy csak a gyilkosságokat a moszkvai kommunisták világszervezet megbízásából követik el. Ennek a feltevésnek a bizonyítására azonban eddig semmi pozitív adat nincs.

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad. Plata Stefan cel Mare
▶▶ (Béla-tér) 18. szám. ▶▶

— Óvadéksikkasztó részvénytársaság. Budapestről jelentik: A Stella kereskedelmi és beraktározási vállalat ellen, amelyet másfél ezrenél többel alakítottak, ma negyven alkalmazottja tett feljelentést óvadékaik elsikkasztása miatt. Az elsikkasztott összeg meghaladja az egy milliárd koronát. Ezenkívül még számos feljelentés érkezett a Stella ellen koszpénzek elkövetése és áruhitelezések körül elkövetett csalások miatt. Az igazgatók egyike, Grünwald Sándor őrizetben van, míg Zoltán László vezérigazgató amerikai utlevéllel a zsebében, megszökött.

Könyv- és zenekönyvségok Kerpelről

— Sikkasztó városi pénztárosok. Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt súlyos visszaéléseknek jöttek nyomára a dorohoi városházán. Scriban Stefan Dorohoi város új polgármestere állásának elfoglalása után elrendelte az összes ügyosztályok átrovancsolását s ez alkalommal szenzációs sikkasztásoknak jöttek a nyomára. A rovancsolás megállapította, hogy Leon Galu városi főpénztáros és helyettese Dimărie Axinte hosszú időn keresztül lopkodták a várost, a befizetett összegeket egyáltalán nem vezették be a naplóba, vagy pedig csak igen kis összegeket írtak be és a befolyt összegek nagyobbik részét maguknak tartották meg. Az ilyen formán elsikkasztott összeg hét-százezer lejre rug. A belügyminiszter utasítására az ügyészség letartóztatta a hűtlen tisztviselőket, akik bevallották, hogy a sikkasztás már két évtizede szokás.

— Súlyos autóbalesetek a regatban. Bucurestiből jelentik: Tegnap este a bucuresti—ploesti útvonalon fekvő tancabestii község határában súlyos autószerencsétlenség történt. Cristian Panase bucurestii mérnök autója összeütközött a vele szembe robogó 87-es számú autobusszal, amelyben huszonegy utas ült. Az autószerencsétlenséget a vidék felett elvonuló hatalmas vihar idézte elő, amennyiben a szakadó esőben az autóbuss vezetője csak az utolsó pillanatban látta meg a szembejövő autót s ilyenformán a karambol kikerülhetetlen volt. Az autóbuss rettefetes erővel ment neki az autónak, amelynek az első részét teljesen összelapította. Az összeütközés következtében Cristian mérnök és felesége kirepültek az autóból és mindketten súlyos zúzódásokat szenvedtek. Az autóbuss utasai közül senkinek sem történt baja.

— Ploestiből jelentik: Halálos kimenetelű autószerencsétlenség történt ma reggel a ploesti—bucurestii országúton. Vasile Baboi ploestii autótulajdonos kilenc utasával a kora reggeli órákban Bucuresti felé robogott, amikor egy utkanyarodásnál hirtelen szembe találkozott Penescu-Kercel autójával, amely szintén teljes sebességgel közeledett a nyílt úton. Vasile Baboi az utolsó pillanatban megkísérelte kikerülni az összeütközést és az árok szélére kormányozott, de a kitérés már késő volt s a karambol megtörtént. Baboi az összeütközés ereje kirepítette a kormány mellől s holtan terült el a földön, míg az autóban levő többi kilenc utasnak csodálatosképen semmi baja sem történt. Penescu-Kercel autója az összeütközés következtében teljesen összezúzódott s úgy Penescu-Kercel, mint a vele levő felesége is súlyos sérüléseket szenvedtek.

Orbán butorok a LEGJOBBAK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶ 4 (Béla-tér) 16. szám. ▶ 4

— Öngyilkos budapesti főtisztviselő. Budapestről táviratozzák: Gyenes Ede, az Anker Biztosítótársaság főtisztviselője szívenlőtte magát s meghalt. Tettének valószínű oka betegsége volt.

— A háziiskola növendékeinek kiállítása. Vasárnap, 27-én nyílik meg a Kulturpalotában az aradi ipari és háziiskola növendékeinek kézimunkakiállítása, amelyen rendkívül olcsó, de mindemellett művészi dolgok lesznek kiállítva. A kiállítás csak 3 napig tart.

— Fogházra ítélték Persián Ádámot. Budapestről jelentik: A bíróság Perisan Ádám lirlapírót rágalmozásért 1 hónapi fogházra és 5 millió korona pénzbüntetésre ítélte, mert egy cikkében Somogyi István, és Haller István képviselőket a Mátravidéki részvénytársaság ügyeivel összefüggésben több becsületbevágó és valótlan állítással illette. A mai tárgyaláson Perisan Hallernek elégtételt adott, Somogyinak azonban nem volt hajlandó ezt megtenni, sőt kijelentette, hogy ellene újra meg fogja írni az inkriminált cikket.

A rádiózás okozza a rossz időjárást

A leadóállomások hullámai erősen befolyásolják a légköri elektromosságot.

(Saját tudósítónktól.) Az Európaszerte megnyilvánuló abnormis időjárás pár év óta komoly tanulmány tárgyává lett a tudósoknál. Rendkívül sok magyarázatot fűznek az időjárás megváltozásához. Természetesen ezek a magyarázatok csak feltevések, annyival inkább, mert hisz a meteorológusoknak csak nagyon kevés idő állott rendelkezésükre, hogy az időjárás pár év óta megnyilatkozó menetével behatóban foglalkozzanak és eddigi megfigyeléseikből konkrét eredményeket tudjanak felmutatni.

A feltevések közül kétségtelenül a legérdekesebb az, amely az időjárás abnormitását a rádióállomások működésével hozza kapcsolatba. Ugyanis az eddigi megfigyelések azt mutatták, hogy az időjárás megváltozásának az időpontja összeesik a rádióleadóállomások felállításának időpontjával.

Erre vonatkozólag azonban semmi pozitív támpont nincs, csupán valószínűnek tartják, hogy a leadóállomásokról elinduló különböző hosszúságú hullámok befolyásolják a légköri elektromos-

— Harc a csendőrök és tolvajok között. Bucurestiből jelentik: Vaslui város közelében lévő Munteni községben az elmúlt napon valószínű harc fejlődött ki az ottani csendőrség és egy hosszú idő óta garázdálkodó tolvajbanda között. Tegnap reggel vásáros emberek jelentették a munteni-i csendőrösön, hogy több felgyvert utonálló a vaslui—munteni országúton kifosztotta őket. A csendőrség parancsnoka azonnal egy megerősített csendőrcsoportot küldött ki a banditák kézrekerítésére. A csendőrök a nyomok után üzöve vették az utonállókát, akikre egy közeli erdőben rá is bukkantak. A banditák erős puskatűzzel fogadták a csendőröket, akik szorongatott helyzetükben szintén fegyvert használtak. A formális harcban a banda vezére elesett, mire a többi utonálló, számszerint tizennégy, megadta magát. Kihallgatásuk alkalmával rengeteg utonállást, betörést és lopást ismertek be. A csendőrség kiterjesztette a nyomozást a banda többi tagjainak kézrekerítésére is.

— Idegbeteg uriaszony öngyilkossága. Budapestről jelentik: Tegnap reggel halálosvészű tragédia játszódott le Vas-uccai Pajor-szatóriumban. Özvegy dr. Nagy Barnáné, egy vidéki ügyvéd özvegye, a szatórium ápolója, egy őrizetlen pillanatban levetette magát a harmadik emeleti betegszobájából s a szatórium udvarának kövezetén holtan terült el.

— Az 1915—16. évben az Aradi Felső Kereskedelmi Iskolában érettségizett társainkat ezúton értesítjük, hogy 10 éves találkozókat július hó 17-én, szombaton délelőtt 10 órakor tartjuk meg az intézet dísztermében, részvételüket tehát okvetlenül bejelenteni sziveskedjenek. Akadályoztatásuk esetén is kérünk értesítést. Stein József Arad, „Patria” fatermelő, Salgó Jenő Arad, Str. Cri-san No. 5.

ság helyzetét, amely különben egyik igen fontos tényezője az időjárás kialakulásának. A megfigyelések most még csak ott tartanak, hogy egy látszólagos összefüggést fedeztek fel. Az eddigi tapasztalatok inkább amellett döntöttek, hogy épp a légköri elektromosság hat zavarólag a rádióállomások működésére. Már hosszabb idő óta figyeltek a rádiófelvételkészülékek fehallgatóiban fel lépő különös zörejt, kattogást, amely nagyon sok esetben tengernyi bosszúságot okoz a rádióamatőröknek. Neves meteorológusok ezt a kattogást három csoportba osztályozták és a kattogások minőségéből meglepetészerűen, pontosan tudtak következtetni a bekövetkező időjárás menetére.

Nem egy esetben arra is sikerült következtetni, hogy egy adott területen fellépő vihar merre veszi az útját. A rádió fehallgatóban fellépő kattogás tehát megfelelő ujtásokkal és finom műszerek közbeiktatásával igen fontos szolgálatot fog tenni a jövőben és főleg a gazdaságra vonatkozólag lesz óriási jelentősége.

— A csókok világbajnoka. Eddig úgy tudta a közhit, hogy Casanova, Faublas lovag, vagy a nagyhirű Don Juan részesültek abban a szerencsében, hogy a legtöbb édes ajkon volt alkalmuk egy-egy csókot elcsattanani. De hol maradnak ezek a gálans hősök Howard H. Kempftől, akit egész Amerika csókkirálynak nevezett el? Kempf ur ugyanis India állam Crown-Point városának az anyakönyvvezetője s ott pedig az a kitűnő szokás divik, hogy az anyakönyvvezetőnek hivatalos funkcióját — csókkal kell megpecsételnie. Ilyenformán Howard H. Kempf abba az örvendetes helyzetbe került, hogy legutóbb a negyvenedik csókja jubileumát ünnepelte. Ezt a rekordot annál is hamarabb elérhette, mert India ma a házassulandók eldorádója.

— Bethlen merénylőjének sorsa. Bernből táviratozzák: A Svájci Távirati Iroda jelentése szerint Justh Iván ügyében egyelőre úgy döntöttek, hogy a büntető eljárást a szövetségi büntetőtörvénykönyv értelmében a szövetségi ügyész vezetése mellett megindítják, amíg a szövetség tanács dönt arról, hogy a bírói eljárást megindítják-e, vagy sem? A szövetség tanács megindíthatja a bírósági eljárást idegen állam képviselőjének bántalmazása címén, de a büntetőjog alapján le is mondhat az eljárásról és Justhot kiutasíthatja az országból, végül a szövetség tanács átadhatja a tetteit a genfi kantonnak, hogy a katonai törvénykönyv szerint járjanak el vele szemben, de egyben a kiutasítást is elrendelheti. Hogy a szövetség tanács e lehetőségek közül melyiket választja, az még bizonytalan. A szövetségi ügyész most a jogi kérdéseket tanulmányozza és ennek befejeztével tesz javaslatot a szövetség tanácsnak.

— Párisban elhunyt román író emlékezete. Bucurestiből jelentik: A Párisban élő román író, a besszarábiai származású és Párisban elhunyt nagy román író, Leon Donici halálának évfordulója alkalmából nagy gyászünnepséget tartott, amelyen Cantacuzino herceg, Románia meghatalmazott minisztere és a Franciaországban időző román politikusok is résztvettek. Leon Donici barátai, Grigorie Alexinski orosz író indítványára elhatározták, hogy a nagy író hamvait hazaszállítsák. Leon Donici holtteste még június hónap folyamán hajón megérkezik Constantába.

— Egy világhírű író balesete. Stockholmból jelentik: Lagerlöf Zelmát, a világhírű írónőt, súlyos baleset érte. Mikor a landskooni állomáson le akart szállni a vonatról, elcsuszott és oly szerencsétlenül esett, hogy a bal kezét eltörte.

Katolikus-ünnep Chicagóban.

Megkezdődött az eucharisztikus világtalálkozó

Chicagóból táviratozzák: A nemzetközi eucharisztikus kongresszust tegnap nyitották meg és ez alkalommal 367 katolikus templomban mondották szentmisét, de a misék száma meghaladja a hatezretet; 12 biboros, 400 püspök, 3000 lelkész és 10.000 apáca hallgatta végig az ünnepi misét. A szentmisék után gyűlések voltak, amelyeken 22 nyelven tanácskoztak. A kongresszus megnyitása után Hylen namuri püspök 11 biboros jelenlétében mondott misét és ugyanekkor egymillió zarándokot részesítettek szentáldozásban. Newyorki jelentés szerint a bevándorlási hatóságok 77 szerb delegátus közül, akik az eucharisztikus kongresszuson való részvételre utaztak a Berengaria hajó fedélzetén, hatvan négynek nem adták meg a továbbutazási engedélyt, mert a bevándorlási hatóságok nem voltak meggyőződve arról, hogy tényleg csak az eucharisztikus kongresszuson való részvételre érkeztek Amerikába.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

ABBAZIA

„Hotel Quarnero”
„Hotel Regina”
„Villa Amalia” — „Grand
Hotel Laurana”
Kitünő ellátás!
Penzó 50 lírától feljebb. — Felvilágosítással az össz utazási iroda.

KÖZGAZDASÁG.

Késik a lej stabilizáció.

(Bucuresti, június 22.) A kormány gazdasági bizottsága ma ismét ülést tartott a lej stabilizációja ügyében, azonban tárgyalásra nem került a sor, mert még nem érkezett be valamenyire vonatkozó memorandum. Elhatározta a bizottság, hogy a rézexportőrök visszaélései ellen megteszi a szükséges intézkedéseket. A bizottság a hal és lépesmész kivitel tilalmának eltörlése mellett foglalt állást, megengedte, hogy Bucuresti és Snegov között villamosvasutat építsenek. Valeanu közlekedésügyi miniszter a campana-constantai új petróleumvezeték építési munkálatairól számolt be, Coanda ipar- és kereskedelemügyi miniszter pedig a mőcök helyzetét és kívánságait ismertette.

Zürichben 2.20 a lej.

A zürichi utóéjszaka 2.20 a lej.

Helyi valutaárak. (Június 22.) **Áru:** Dollár 232, angol font 1100, cseh korona 6.90, francia frank 6.90, lira 8.60, dinár 4.05, schilling 33, márka 55, magyar korona 300, svájci frank 44. — **Pénz:** Dollár 230, angol font 1080, cseh korona 6.75, francia frank 6.60, lira 8.20, dinár 3.85, schilling 32.75, márka 54, magyar korona 300, svájci frank 43. **Kifizetések:** Newyork 233.25, London 1139, Prága 6.93.50, Páris 6.82, Milánó 8.58, Dinár 4.14, Bécs 33.07.50, Amsterdam 94.30, Berlin 55.90, Budapest 303, Zürich 45.30.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június 22.) Berlin 122.95, Amsterdam 207.50, Newyork 516.50, London 2514, Páris 14.80, Milánó 18.60, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.20, Varsó 39.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június 22.) Berlin 123, Amsterdam 207.50, Newyork 516.50, London 2513.75, Páris 14.55, Milánó 18.55, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.20, Varsó 39.50, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Június 22.) **Kifizetések:** Páris 6.75, Berlin 54.40, London 1130, Newyork 233, Milánó 8.46, Zürich 45, Bécs 33, Prága 6.80. **Valuták:** Napoleon 930, márka 55, leva 1.64, török lira 1.24, angol font 1130, francia frank 7.30, svájci frank 44, lira 8.30, drachma 2.70, dinár 4.10, dollár 2.31, lengyel márka 25, schilling 34, magyar korona 33, cseh korona 6.80.

= **Mozgó ipari kiállítás Romániában.** A romániai kereskedelmi és iparkamarák szövetsége nagyszabású mozgó kiállítást rendez, hogy Románia ipari termékeit az ország egész lakosságával megismertesse. A kiállítási anyagot tartalmazó különvonat be fogja utazni az egész országot s így az iparvállalatoknak bőséges alkalmuk lesz az új piacok szerzésére. A kiállítást rendező kamarák szövetségének kiküldötte pénteken, a hó 25-én Aradra érkeztek s az aradi

iparkamara ezután hívja fel az iparvállalatokat, amelyek a kiállítás iránt érdeklődnek, hogy közöljék e szándékukat a kamarával, amely a kiállításra vonatkozólag részletes információkat ad.

SPORT.

O Az ATE második meccsét megnyerte Novisadon. ATE—NAK 1:0 (1:0). Az ATE első napi játékánál sokkal szebbet és eredményesebbet mutatott. Az egyetlen goalt az I. félidő 15. percében Tóth szerezte 11-esből. Bíró: Simonyi. A novisadi sajtó nagy dicsőrérett emlékezik meg az ATE mindvégig szép játékáról.

O Kinizsi a bajnok. Emlékeztetés, hogy milyen nagy meglepetést keltett a TAC győzelme a Kinizsi felett, amelynek következtében a Kinizsi kiesett az országos bajnoki döntőkből. A központi bizottság azonban a zöldgyepen kapott vereséget a zöldasztalnál kireparálta. Megsemmisítette a mérkőzést s a Kinizsit jelentette ki kerületi bajnoknak. A váratlan határozat aligha marad következmények nélkül.

O A magyar Derby. Budapestről táviratozzák: Az új budapesti pályán tegnap futották le a hatodik magyar Derbyt. A rossz idő dacára hatalmas közönség vonult fel, az arisztokrácia, a pénzvilág és a művészet nagy számban képviselte magát. A derbyben Little Pet, Guzman, Torcello, Priel, Napiópó, Borvirág és Vadító indultak. A nagy favorit Naplopó az egész uton főienyben volt és amikor lovása a táv után kieresztette, rögtön az éle szökött és igen könnyen nyert. Guzman három hosszal második, Little Pet egy hosszal harmadik. A verseny után a közönség nagy ovációban részesítette a győztes Naplopó tulajdonosát és tenyészőjét, gróf Sigray Antalt, aki lovával ma egy milliárdot nyert el a bookmekerektől, a díj összege pedig egy félmilliárd volt.

O Birkozóverseny a Nyári Színkörben. A lippai Vulturul egy beadványát tárgyalta ma az aradi színügyi bizottság. A Vulturul július 2. és 3-ra a Nyári Színkört kérte, mert ezeken a dátumokon nagyszabású birkozó versenyt akar rendezni. A bizottság a kérelemnek helyt adott.

O Rendőrkutya-kiállítást és versenyt rendez július hó 4-én az „Erdély Rendőr- és Védőkutyászok Egyesülete” az aradi CFP-Gloria pályán. A kiállításra nevezhetőek őrző és haszonebek és pedig német juhászkutyák (farkaskutyák), dobormann pincherek, boxerek, magyar komondorok és pulik, airdale terrierok, skót juhász ebek (coliek), német dogok, schnautzerek, uszkárok, spitzek, mastiffek, angol bulldogok, ír és skót ter-

rierok, bullterrierok, újfundlandi és bernáthe gyi ebek. Jury: S. Kovách Sándor Aradul-nou, az egyesület elnöke a dobermannok és az angol fajtákra nézve, a többiekre nézve Csáklány Tibor Chuj, a romániai ebtenyésztők országos egyesületének ügyvezető igazgatója. Díjazás: az egyesület művészi kivitelű plakettjei, díszleltéidíjak és oklevelek. Nevezni lehet Gyarmati, Géza titkár és trénernél Háltér 8. szám alatt és Lovasberényinél (volt Magyar Király). Nevezési díj ebsnként tagoknak 40 lej, nem tagoknak 60 lej, — a versenyre tagoknak 50 lej, nem tagoknak 100 lej. Nevezési zárlat június hó 28-án este 8 óra. Később érkező nevezéseket csak dupla tétel mellett fogadnak el. A kiállítás délelőtt 10 órakor nyílik meg, a verseny délután 3 órakor kezdődik.

Az életmentő Woronoff-operáció

Belgrádból jelentik: Meztörtük, hogy Zajecovban Woronoff-műtétet hajtottak végre egy halálraítélt rablógyilkoson. Kraján Ilie, 28 éves eléggé intelligens rablógyilkos — mint ismeretes — önként felajánlotta, hogy kivégzése előtt ültessék át pajzsmirigyét valakibe. A műtét fényesen sikerült, legyőztes is az átültetés, bár ennek a műtétje még nem mutatkozott a 70 éves öregemberen, akit boldoggá tettek a fiatalító eljárással, de Kraján olyan hősiességgel végeztette az operációt, hogy az orvos külön jelentést tett a dologról, majd ő maga kért kegyelmet a megoperált halálraítéltnek. Jugoszlávia királya méltányolta Kraján által a tudományos kísérletezés céljaira hozott önkéntes áldozatot és megkegyelmezett neki. A halálos ítéletet 20 évi, nehéz vasban töltendő börtönrre változtatták át.

A hátország iskolája

szalon dráma.
Bemutatója ma szerdától az aradi Urániában.
Főszerepben:
Konrád Nagel.
Az előadások 6, 7/8 és 9/10 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

HIRDETME NY.

Közölni tesszük, hogy a Steiner & Dr. Erdős baia-marei cég vasüzletét átvettük és felhívjuk a fenti cég összes hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül jelentsék be. Későbbi bejelentések ügyelemben nem vétetnek.

Baia-Mare, 1926. június 21.
STEINER, NEUMANN & MARKOVITS.

Ujból megnyílt
Hotel National
Wien, II., Taborstrasse 18.
Telefon: 44-503.
Teljesen újonnan berendezve, központi fűtés 200 szoba meleg és hideg folyóvízzel, fürdők, központi fűtés, lift. Szobaárak: 5 Sch-tól, felfelé! Kávéház és vendéglő a házban! Mérsékelt árak! Ut vezetőség! Magyar társaság találkozó helye.

Budapesti uricsaiád vállalkozásai
jövő tanévre lakással, teljes ellátással, Andrásy-uton, zongorabeszélnél. Bővebbet: ZIPSER és KÖMIG Budapest, Andrásy-ut 4. szám. 3867

Paulison
villamos megállóval szemben
GYÖNYÖRŰ SZÉP NYARALÓ VILLA
beültetett legjobb termőszőlővel, teljes felszereléssel, azonnal beköltözhető NÉGYSZOBÁS LAKÁSSAL, külön vanceller lakással, nagy pincével stb. áron alul 520.000 lejért sürgősen ELADÓ.
Kizárólagos megbízott:
ifj. Kovács ügynök Arad, Str. Take Ionescu 2. (volt Sárossy-ucca) és Str. Consilierului (Batthyány-u.) sarak.

Város központjában
levő portálos, irodának is alkalmas, telefonos
üzlethelyiség átadó.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

RITKA ALKALMI HAZELADAS.
Szabadság-terhez 10 perc 12 lakásos szuterén bérház jelenleg 35.000 lej évi jövedelemmel, 750.000 lejért eladó, 670 ezer lejért átvehető. Cukorgyár szomszédságában egy kétszobás magánház 320.000 lejért eladó. Külvárosi üzletes sarak magánház egy kétszobás lakással italmérséi engedéllyel 420.000 lejért eladó. Megbizott: Geler Ferenc ingatlanforgalmi irodája, Arad, Piaja Avram Iancu No. 21. (Szabadsággal szemben.) 1675

Tűz-, betörés- és autogénbiztos pénzeszközöket, ókmányszekrényeket- és bankpáncélszobákat gyárt
Jakabty & Comp.
Timisoara, Str. Timotei Cipariu 3. Képviselőket keresünk.

MÉZENFEKŐ
az eredmény,
ha az
Aradi Közlönyben
hirdet,
mert minden városban, faluban, pusztán, tanyán el van terjedve!

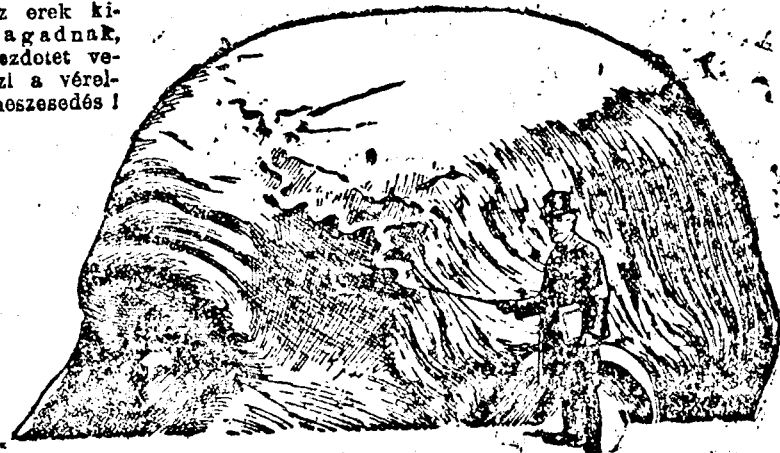
Az aradi Apolloban
ma szerdán és osütörtökön:
Jönnek a huszárok
vigjáték.
BOB DODYVAL
a főszerepben.
Az előadások 5, 7 és 9/10 órakor kezdődnek.

URODONAL

a vérelmeszesedés gyógyszere

**Szélhűdés
Reuma
Köves képződések
Vérelmeszesedés.
Idegkimerültség!**

Amikor a halántékon az erek kidagadnak, kezdetét veszi a vérelmeszesedés!

Közölve a párisi Orvosegyetemen 1908. nov. 10-én és 1908. dec. 14-én.

Hogy meggyőződjön a hatásról vizsgálta felül orvosával 1996

Az ember élete a vérkeringéstől függ. Védjétek meg az ifjúság véreit az „URODONAL” használatával, amely kiküszöböli a vérelmeszesedést és ezáltal eljéti annak, hogy a véredények működése megakadjon és hogy a vérekek falai kiszáradjanak.

Vérelmeszesedésnél a legelső feltétel megakadályozni annak továbbterjedését a véregekben. A vérelmeszesedés elején egyedül a hűgysav idézi elő az erek kitágulását. Az „URODONAL”-al való energikus kezeléssel meggátolhatjuk a hűgysav felépését.

PROFESSEUR FAIVRE az Université de Poitiers belgyógyászati-klinika tanára (Franciaország).

CHATELEAIN laboratóriumok az összes párisi klinikák szállítója. 2 bis, Rue de Valenciennes, Paris.

15 NAGY DIJ!

Romániai képviselő: **DROGUERIA „STANDARD” Societate in nume colectiv Bucuresti.**

Volt Varjassy Lajos-uccában fekvő

magánház,

szeptember 1-re átvehető 5 szoba, előfűrdőszobás lakással, hatalmas nagy parkírozott udvarral, külön baromfiudvarral, áron alul, 520.000 lejért sűrűgösen ELADÓ. Kizárólagos megbízott: 16148 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Belvároshoz közel fekvő szerényebb igényeknek megfelelő külvárosi

sarok magánház,

átvehető 3 szoba, konyhás lakással, szép telekkel 260.000 lejért ELADÓ. Átvehető bankteher 35.000 lej. 16148

Bővebben:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Virágzó begoniák

gyönyörű példányokban minden színben oszerpenként **25 lejért!**

Kaphatók:

„Mezőgazdák”

Kereskedelmi Részv. társaságnál Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Verbóczy-ucca) sarok

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudatvátó az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat sarak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésnél a hétköznap 4 lej — bant, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszik fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hótköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetésért fennmarad magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alájában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. *** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. ***

Alkalmazás.

MOLNÁRT keresek azonnali belépésre vámmalomban Személyesen jelenkező előnyben. Farkas, Ökrös (Biharm.) 3846

KÖNYVKÖTŐ leány, aki ügyes számolásban, fűzésben és többi hasonló munkában felvétetik. Bloch H. papírüzlet Arad. 3859

ÜGYES, megbízható szolgát keresek jó bizonyítvánnyal, aki reggel a házkörüli is segítkezik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3858

KIFUTÓFÚ vagy leány felvétetik Schwarz ügyesnél Aradon, a zsidó-templom mellett. 3866

ÜGYES mindenek Arad melletti községben urházhhoz kerestetik azonnalra. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3871

GÉPKÉZELŐT azonnali belépésre keres Teicsánok, Arad, Str. Crisan 8. 10358

DOBOZGYÁRI munkáslányok magas fizetéssel felvétetnek, „Triumph” dobozgyár Arad, Str. Cantacuzino (Határ-u.) 38. 3870

SZÖNYEGCSOMÓZASHOZ gyakorlott lányokat fölveszek. Arad, Calea Aurel Vlaicu 42-44. 3873

NÉMET kisasszony egy és féléves gyermekkel felvétetik. Cim Hoffmann Ottó, Arad, Piața Avram Iancu 20. 3874

GÉPÉSZ állást keres csépléshez. Tóth István Covasint. 3875

Vétel és eladás.

KERÉKPÁR eladó Schwarz ügyesnél Aradon a zsidótemplom mellett. 3868

NAGYON OLCSON KAPHATÓK: Keleti perzsa és gyári ebédülőszőnyegek, új és használt hálószoza, uriszoba, szalon, ebédülő gyerekszoba berendezések, bőrfotelok, könyvszekrények, ebédülőkredec, asztalok, székek, virágállvány, mángorló, gyermekkoosl, órák, tükrök, antik szalon, antik butordarabok, rézmosdó, gyermekhajtány, képek, függönyök, fényképezőgépek, fürdőkád, dísz tárgyak stb. Salgóné, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

GŐZFÜRESZ, gőzölő, fahajlító, szárító és parkettgyári berendezés LIPOVÁN eladó. Közlebbet Czeiler és Szathmárynál Aradon. Ugyanitt egy 14 üléses és egy 4 üléses motorcsónak és egy nagy csónakház eladó. 16742

ZONGORÁT, pianinót keresek bérbé vagy vételre. Közvetítők, ügynökök melőzésével kérem t. tulajdonosokat delőtt 11 órákor Kutschera, Arad, Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 9. sz. ajánlatokat leadni sziveskedjenek. 3872

ANTIK BUTOROKAT, különböző szobaberendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket keresek sűrűgösen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom, Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MODERN HÁLÓSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsa szőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Eliz-pal.) 2601

Maculatura papir 5 kpos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Kézimunka

részletek, kézben Gebelnek, Smirnak. Püggönyök, Agytakarók. Mindennemű kézimunka anyagok nagy választékban. Smirna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Piriol No. 4. Előrajzolás. Harisnyák szöld árakban. Színház mögött 7418

ERNESZT

Mielőtt butorszükségletét beszerezné, saját érdekében keresse fel CSATLÓS ISTVÁN butorkészítő üzemét Arad, Calea Șaguna 184. (v. Választó-ucca.)

Gyönyörű alkalmi esekrok, koszorúk és egyéb virágok nagy választékban János virágüzletében Arad, Str. Eminescu 20-22 (v. Deák Ferenc ucca.)

KÜLÖNLEGES OLAJ Fordson-traktorok részére, a „Spidolene” 100 kgros hordókban á 50 lej kgránt. JULES GORY Bucuresti, Strada Leonida 7-9.

A volt Vécséy-ucca szomszédságában négyszobás új magánház szép udvarral és kerttel, vízvezetékekkel, elfoglalható lakással, igen jutányos áron eladó. Kizárólagos megbízott Győrffy „Mures” Irodája Arad, Str. Unirel.

Tusnád fürdő legszebb helyén fekszik az

„Albertini-villa”

Elsőrangú pensio, modern berendezés, villanyvilágítás! Felvilágosítással szolgál: **özv. Albertininé. BAIE TUȘNAD. Jud. Ciuc.**

50 lej a magyar vizum

Budapestre és vissza féláron utazhat.

Beszérl szükséges egyéb vizumalt. — Elintézi bármilyen ügyét, megbízását Bucurestiben, Clujon, Timisoarán

Künstler vizumiroda Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telef. 86. Dacia szállóval szemben